

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

XII. De septimo effectu excommunicationis, qui est priuatio & annullatio
cuiusvis rescripti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

PUNCTUM XII.

De septimo effectu excommunicationis, qui est priuatio, & annullatio cuiusvis rescripti.

- 1 Excommunicatus priuatus est imperatore cuiuslibet priuilegij, & rescripti, excepto rescripto in causa excommunicationis.
- 2 In rescriptis Pontificis raro hic effectus locum obtinere potest ob clausulam ibidem insertam absolutionis ab omnibus censuris.
- 3 Hac doctrina solum pro rescriptis Pontificis est uera.
- 4 Concessiones, & gratia aliorum Prælatorum inferiorum Pontifice, non irritantur ex vi excommunicationis.

Excommunicatum priuatum esse imperatore cuiuslibet priuilegij, seu rescripti Pontifici, excepto rescripto in causa excommunicationis, vel appellationis. Constat ex cap. 1. de Rescriptis in 6. ubi annullatur imperator rescripti ad lites. Ergo a fortiori annullata censetur imperator rescripti ad beneficia, dispensationes, gratias, & similia: ut aliis relictis docent Sayrus l. de beneficiis, cap. 5. num. 12. Henricus lib. 13. cap. 13. num. 1. Couarr. disp. 14. dub. 10. in principio. Suar. t. de censur. disp. 17. sect. 1. Aliquis placet hoc intelligendum esse de rescripto imperator ab excommunicato vitando, & secus de tolerato, quod validum esse censet Archidiaconus in dicto cap. 1. de Rescriptis in 6. & probabile iudicat Suar. loco allegato. Nauarr. lib. 1. consil. 14. dub. 10. in principio. conf. 44. num. 2. Sed rectius alij Doctores oppositum censent, quia excommunicato nullus est fauor factus.

Sed quia rescriptis Pontificis consuetum est inferri absolutionem ab omnibus censuris ad effectum valoris rescripti, effectus hic excommunicationis raro locum habere potest, ut notauit Coninch. loc. alleg.

Exendit hanc doctrinam Nauarr. dicto lib. 5. consil. tit. de sententia excommunicat. cons. 44. n. 2. & 6. ad rescripta Imperatoris, & Regis, affirmatque nulla esse, si ab excommunicato impetentur. Sed Suar. disp. 17. sect. 1. Bonac. disp. 2. quasi. 2. p. ultim. hanc extensionem non admittunt; & merito; quia Textus in dicto cap. 1. de rescriptis in 6. solum de Pontificis rescriptis loquitur; & lex pœnalis non debet ex vno casu ad alium extendi, maxime cum sit diuersa ratio, ut in præfati.

- 4 Concessiones, & gratia aliorum Prælatorum inferiorum Pontifice, non irritantur ex vi excommunicationis; quia nomine rescripti non veniunt, neque vllibi inueniuntur irritæ, ut tradit Nauarr. lib. 5. consil. tit. de sententia excommunicat. cons. 44. n. 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. capit. 2. num. 11. Suar. disp. 17. sect. 1. num. 2. Bonac. disp. 2. de censur. quasi. 2. punct. ultim.

PUNCTUM XIII.

De octavo effectu excommunicationis, qui est priuatio vsus Ecclesiasticæ iurisdictionis.

- 1 Priuatus est excommunicatus cuiusvis iurisdictionis Ecclesiasticæ vsus, nisi sit à fidelibus requisitus.
- 2 Proprietur ratio difficultatis, An valide excommunicatus iurisdictionem exercere non requisitus à fidelibus.
- 3 Excommunicato tolerato adempta non est iurisdictionis.
- 4 Excommunicatus toleratus, & officium Iudicis & Parochi exercere valide potest.
- 5 Negant plures validum esse exercitium iurisdictionis coactiue.
- 6 Verius est validum esse, dum per exceptionem non eliditur.
- 7 Excommunicato vitando omnis iurisdictionis Ecclesiasticæ adempta est.
- 8 Sententia data ab excommunicato vitando nulla est.
- 9 Item absolutio, & dispensatio.
- 10 Item iurisdictionis delegatio.
- 11 Item collatio beneficii facta.
- 12 Quando electio pluribus competit, & aliqui sunt excommunicati, non tenet electio, si suffragium excommunicati necessarium sit.
- 13 Si excommunicati suffragium superstit, probabilior sententia tenet validam esse electionem.
- 14 Plures censent oppositum.
- 15 Presentatio beneficii Clerico ab excommunicato vitando facta, nulla est.
- 16 In presentatione laica variant Doctores. Alij censent inuolidam esse.
- 17 Verius est oppositum.

- 18 Soluitur oppositum fundamentum.
- 19 Institor non tenetur eam presentationem admittere.
- 20 Si vero illum admittat tenetur institutionem facere.
- 21 Institutio facta ab excommunicato vitando nulla est.
- 22 Postulatio solemnis facta ab excommunicato vitando nulla est. Secus non solemnis.
- 23 Quod dictum est de postulatione: dicendum est de nominatione.
- 24 Possessionis concessio si faciendâ sit medio aliquo iurisdictionis exercitio nulla erit, secus si nullum iurisdictionis actum requirat.
- 25 Resignatio beneficii facta ab excommunicato non denuntiata valida est. Ab excommunicato vero vitando valida est resignatio absoluta.
- 26 Resignationem vero in fauorem tertij, etsi aliqui censent inuolidam esse, Verius est oppositum.

Nemini est dubium quemlibet excommunicatum priuatum esse iurisdictionem Ecclesiasticam exercere. Tum quia hoc exercitium est præcipua cum fidelibus communicatio. Tum quia indignus est fructibus Ecclesiæ gaudere, & illius vices gerere, qui ab Ecclesiâ est segregatus. Habetur cap. audimus 24. quasi. 1. cap. ad probandum, de sentent. & re iudicata. Cap. 1. de supplicanda negligent. Prælator. Cap. in cui de officio delegati in 6. cap. 1. de officio Vicarij in 6. Et cap. decernimus de sentent. excommunicat. eodem lib. Quapropter excommunicatus etiam toleratus aliquem actum iurisdictionis Ecclesiasticæ exercens peccat mortaliter, nisi fuerit à fidelibus requisitus; quia est communicatio in rebus spiritualibus, & magni momenti. Ob bonum autem fidelibus, quibus permissa est cum excommunicatis toleratis communicatio licite possunt excommunicati suâ iurisdictione uti.

Difficultas ergo est, An valide iurisdictionem excommunicati exercere, cum non sint à fidelibus requisiti. Ratio difficultatis est; quia iure antiquo quilibet excommunicatus eo ipso priuatus erat iurisdictione Ecclesiastica. At per Extratrag. Ad evitanda scandala nullus fauor excommunicatis factus, nisi quatenus fideles eorum communicatione uti volunt. Ergo extra casum, quo sint à fidelibus requisiti, nullam iurisdictionem habent.

Cæterum dicendum est excommunicato tolerato nullatenus ademptam esse iurisdictionem, sed illius actus valide exercere, dum à fidelibus non excipitur. Sumitur ex cap. exceptionem de exceptionibus, & cap. 1. eodem tit. in 6. Et tradit Nauarr. cap. 27. num. 21. & lib. 5. concilior. tit. de hereticis, cons. 15. q. 2. Sayrus lib. 2. de beneficiis cap. 6. num. 1. Couarr. cap. 1. de materia 2. p. 7. num. 9. Suar. disp. 11. sect. 4. num. 3. & disp. 14. sect. 2. Guier. lib. 1. canon. qq. cap. 1. num. 82. Lessius lib. 2. cap. 29. dub. 7. num. 17. Auila de censur. 2. p. cap. 6. disp. 3. dub. 2. & disp. 6. dub. 3. Coninch. disp. 14. dub. 10. in princ. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. capit. 2. num. 13. & capit. 5. num. 7. vers. quartum. Henricus lib. 13. cap. 8. Hugolin. tab. 1. cap. 5. Bonac. disput. 2. de censur. q. 2. p. num. 3. Galpar Hurtado disp. 7. difficult. 2. in fine. Ratio ea est; quia cum Ecclesiâ permittat fidelibus communicationem cum excommunicatis toleratis tum in humanis, tum in diuinis, ac si excommunicati non essent, conseruare in illis debet iurisdictionem, ut apti, & expediti sint ad hanc cum fidelibus communicationem. Ex qua ratione nascitur, si fideles excommunicationem obiciant, & ob illius causam excommunicatum excipiant, & à se repellant, nullius valoris sunt actus ab excommunicato facti.

Hinc constat excommunicatum toleratum & officium Iudicis, & Parochi exercere valide posse, dum non excipitur, atque adeo posse lites decidere, causas iudicare, absolueri, dispensare, & similia, &c. Propositâ verò exceptione cessare debet. At excipiens tenetur excommunicationis speciem, & illius Authorem manifestè probare intra octo dies, sin minus nulla est exceptio iuxta Textum in capit. 1. de exceptionibus in 6.

Solum de exercitio iurisdictionis coactiue est graue dubium; an factum ab excommunicato tolerato validum sit? Negat valere Suar. disp. 14. sect. 2. num. 15. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. capit. 4. num. 7. vers. sed contrarium. Galpar. Hurtado, de excommunicat. disp. 7. difficult. 2. in fine. Mouentur quia in Extratrag. ad evitanda scandala nullus fauor, nullaque gratia excommunicatis facta est, nisi quatenus cedit in fideliu commodum, & utilitatem, & ab ipsis acceptatur: at fideles nullatenus acceptant præceptum, cui nolunt obedire, neque illud præceptum in illorum commoditatem cedit. Ergo &c. Et confirmo, fidelibus liberum est non communicare cum excommunicatis toleratis. Ergo liberum est nolle excommunicati præceptis obedire.

Cæterum verius est quod tradit Ioann. Guier. lib. 1. canon. qq. cap. 1. num. 81. Egid. Coninch. disp. 14. dub. 10. numero 91. Bonac. disp. 2. q. 2. punct. 1. num. 4. & alij, præceptum & excommunicationem latam ab excommunicato tolerato validam esse, dum per exceptionem non eliditur. Et quidem quando excommunicatio occulta est, etiam Doctores opposit